

Sociaal veiligheidsplan

Obs De Singelier, Obs Ten Darperschoele

*de
Singelier*

Ten Darperschoele

Inhoud

Inhoud	1
1. Inleiding.....	3
1.1 Wat is sociale veiligheid?.....	3
1.2 Waarom sociale veiligheid?	3
1.3 Wettelijk verplicht	3
1.4 Toezicht.....	4
1.5 Veiligheidsbeleid.....	4
1.6 Inhoudelijke succesfactoren	4
1.7 Procesgerichte succesfactoren	5
2 Onze visie, doelen en uitgangspunten.....	6
2.1 Preventie.....	7
2.1.1 Primaire preventie.....	7
2.1.2 Secundaire preventie	8
2.1.3 Tertiaire preventie.....	8
2.2 Procedure	8
3 School en omgangsregels.....	10
3.1 Omgangsvormen	10
3.2 Omgang met leerlingen	10
3.2.1 Schoolse situaties	10
3.2.2 Lichaamscontact.....	11
3.2.3 Gymnastieklessen.....	12
3.2.4 Zwemmen.....	13
3.2.5 Het schoolreisje / schoolkamp	13
3.3 De omgang met ouders	14
3.4 De omgang met collega's	14
3.5 Pesten	15
3.5.1 Racisme en discriminatie.....	15
3.5.2 Bespreken van onacceptabel gedrag	15
3.6 Klachten	16
3.7 Richtlijnen	16
4 Pedagogisch klimaat in school	17
4.1 Missie en visie.....	17
4.2 De school.....	17
4.3 Groepsleerkracht	18

4.4	De leerling.....	18
4.5	Regels en afspraken.....	18
4.5.1	Basisregels	18
4.5.2	Gedragsregels.....	18
4.5.3	Regels ten aanzien van gelijkwaardigheid binnen de school.....	19
4.5.4	Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school.....	19
5	Belangrijke telefoonnummers	20

1. Inleiding

Per 1 augustus 2015 zijn scholen in het primair- en voortgezet onderwijs – als gevolg van een aanpassing van de onderwijswetten – verplicht zorg te dragen voor een veilige school. Om invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid is dit sociaal veiligheidsplan opgesteld. Het beschrijft op welke manier wij op onze school werk maken van sociale veiligheid.

1.1 Wat is sociale veiligheid?

Een veilige school is een school waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Een veilige school is een school die kritisch naar zichzelf blijft kijken en ervoor zorgt dat elk incident leidt tot een verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag. Dit binnen een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers en ouders/verzorgers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat.

1.2 Waarom sociale veiligheid?

Een veilige omgeving is van groot belang voor kinderen om zich goed te kunnen ontwikkelen en te kunnen leren. Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over meer dan het tegengaan van onveiligheid.

Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken.

Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school en roept vragen op als: Hoe wordt er op school gedacht over leren en ontwikkeling? Welke ruimte geef je leerlingen om grenzen te verkennen? Welke ruimte is er om te leren van elkaar?

Ook voor medewerkers geldt dat zij hun werk pas goed kunnen doen als ze zich veilig voelen, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. Ook zij moeten fouten kunnen maken en aangesproken kunnen worden op verantwoordelijkheden.

1.3 Wettelijk verplicht

Het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat is niet alleen noodzakelijk om goed te kunnen leren, maar ook omdat het moet. Zorgen voor de sociale veiligheid van leerlingen én medewerkers is wettelijk verplicht!

Schoolbesturen zijn sinds 1 augustus 2015 bij wet verplicht tot:

1. Het voeren van sociaal veiligheidsbeleid.
2. Het beleggen van de volgende taken bij een persoon: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

3. De monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen. Daarnaast hebben de scholen te maken met de volgende wetten:

- De Arbowet en de cao's onderwijs schrijven voor dat de werkgever verplicht is een beleid te voeren gericht op de bescherming van medewerkers tegen onder andere seksuele intimidatie, agressie en geweld en het voorkomen van ongewenst gedrag.
- De Kwaliteitswet zorgt ervoor dat scholen klachten over onder andere ongewenst gedrag of het niet nemen van maatregelen gericht op de veiligheid moeten behandelen.
- De Wet bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs (Meld- en aangifteplicht) heeft tot doel zedenmisdrijven in het onderwijs te voorkomen. Per augustus 2015 is daar, als gevolg van een aanpassing van de onderwijswetten (po en vo), de Wet Veiligheid op school bijgekomen. Deze wet verplicht scholen beleid te voeren gericht op het aanpakken en voorkomen van pesten.

1.4 Toezicht

De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Ook ziet de inspectie toe op naleving van wetten en regels zoals de zorgplicht van de school voor de sociale veiligheid van de leerlingen. Als deze op tekorten wijst, is het van belang dat de school maatregelen neemt voor verbetering. Handhaving van de aangepaste wettelijke eisen met betrekking tot sociale veiligheid vindt plaats vanaf 1 augustus 2016.

1.5 Veiligheidsbeleid

Om de sociale veiligheid in algemene zin te borgen, zijn scholen verplicht hierop beleid te ontwikkelen. Het opstellen van gedragsregels, protocollen en sanctiebeleid is niet voldoende om personeel, leerlingen en ouders een gevoel van veiligheid te geven. Door met elkaar in gesprek te blijven (in vergaderingen, in groepslessen, tijdens oudergesprekken) weet de school wat er speelt en wat er nodig is om leerlingen, personeel en ouders te ondersteunen. Verschillende onderzoeken wijzen erop dat aanwezigheid van de onderstaande zes elementen in schoolbeleid succesfactoren zijn bij het zorgen voor een sociaal veilig schoolklimaat. Voor de vormgeving van deze elementen binnen het schoolbeleid maken we onderscheid tussen inhoudelijke en procesgerichte elementen.

1.6 Inhoudelijke succesfactoren

Om vorm te geven aan sociale veiligheid is activiteit nodig op de volgende velden:

1. Gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken.
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring.
3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met partners buiten de school.
4. Positief pedagogisch handelen, ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties.

5. Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel.
6. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten door leerlingen, ouders en personeel.

Met deze punten wordt ook voldaan aan de criteria waarop de Onderwijsinspectie in haar Periodiek Kwaliteitsonderzoek scholen toetst.

1.7 Procesgerichte succesfactoren

Borging van een veiligheidsaanpak vraagt erom dat het (voortdurend) leeft in de hoofden en het handelen van alle betrokkenen bij de school en dat het is ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling. Werken aan sociale veiligheid op school vraagt om:

1. Een continu en cyclisch proces in een lerende organisatie.
2. Sterk pedagogisch en waardengestuurd leiderschap van docenten en schoolleiders.
3. Inbedding in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling.

Het voorliggende veiligheidsplan beschrijft hoe deze succesfactoren op onze school een plaats hebben gekregen.

2 Onze visie, doelen en uitgangspunten

We streven naar een leef- en leerklimaat waarin ons personeel en onze leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Dit vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor ons personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

Onze sociale veiligheid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen. Daar waar zich toch incidenten voordoen zullen we adequate maatregelen treffen om verdere escalatie te voorkomen.

Bij onze manier van onderwijs staan de begrippen autonomie, competentie en relatie centraal. Door te werken aan relatie willen we bereiken dat leerlingen zich geaccepteerd weten, erbij horen, het gevoel hebben welkom te zijn en zich veilig te voelen. Geborgenheid en veiligheid moeten daarbij centraal staan.

We gaan op school op grond van gelijkwaardigheid met elkaar om. Aandacht voor verschillen in waarden, normen en gebruiken levert een belangrijke bijdrage aan wederzijds begrip en respect.

De school is een veilige leefomgeving, er is sprake van een positief schoolklimaat, zoals dat wordt ervaren door leerlingen, personeel en ouders.

Een veilige leefomgeving is gebaseerd op twee pijlers:

- Respect hebben voor elkaar en het vermijden van ongewenst gedrag.
- Het kennen en nakomen van regels en gemaakte afspraken.

Om dit te kunnen realiseren hebben we de volgende gedragscode opgesteld:

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn aan elkaar.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, mits deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor kinderen en volwassenen voorwaarden aanwezig zijn om een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uit ziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat zij zich aan de vastgestelde gedragsregels houden.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Onze visie, kernwaarden en regels worden vermeld in de schoolgids. Voor alle betrokkenen (directie, leerkrachten, leerlingen en ouders) geldt dat er van hen verwacht wordt kennis te hebben genomen van de inhoud van de schoolgids.

Bij het ontwikkelen van onze visie op het terrein van sociale veiligheid hebben we rekening gehouden met de Arbeidsomstandighedenwet, die sinds 1 januari 2007 van kracht is. We willen minimaal voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid.

Ons bestuur, de schoolleiding en het personeel zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van ons beleid met betrekking tot sociale veiligheid.

Het bestuur zorgt voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid. Het plan van aanpak wordt in overleg met de MR vastgesteld.

Veel afspraken zijn vastgelegd in zogenaamde protocollen, die op school aanwezig zijn. Waar dit van toepassing is, wordt hiernaar verwezen.

2.1 Preventie

Ons veiligheidsplan heeft betrekking op drie vormen van preventie:

- **Primaire preventie**
Primaire preventie betekent dat we een zodanig schoolklimaat hebben, dat ons personeel en onze leerlingen werken en leren in een veilige omgeving, waardoor uitval wordt voorkomen.
- **Secundaire preventie**
Met ons beleid voor secundaire preventie richten we ons op risicoleerlingen, die een meer dan gemiddelde kans lopen om dader of slachtoffer te worden en op situaties die extra gevoelig zijn voor criminaliteit. De secundaire preventie betreft ook de vroegtijdige signalering van mogelijke situaties van seksuele intimidatie.
- **Tertiaire preventie**
Onze tertiaire preventie heeft betrekking op leerlingen en situaties, waarbij er daadwerkelijk sprake is van agressie, geweld, pesten, discriminatie, seksueel misbruik.

2.1.1 Primaire preventie

De Arbomeester is het instrument waarmee Obs De Singelier en Obs Ten Darperschoele de (verplichte) Risico-Inventarisatie- & Evaluatie (RI&E) uitvoert. Dit gebeurt eens in de vier jaar. Naast thema's omtrent fysieke veiligheid (BHV, personeelsbeleid, meubilair, speeltoestellen, etc.) komen thema's aan bod die te maken hebben met de zogenoemde psychosociale arbeidsbelasting: agressie, geweld, pesten en seksuele intimidatie.

Dit is vastgelegd in het veiligheidsbeleid van de stichting.

Ons beleid op primair niveau blijkt verder uit:

- Aandacht voor onderwijs op maat.
- De Kanjertraining: een programma voor sociale en communicatieve vaardigheden.
- De gedragsregels die wij in samenwerking met het personeel, de leerlingen en de ouders hebben opgesteld.
- Aandacht voor normen- en waardenontwikkeling. We zijn ons daarbij terdege bewust van de voorbeeldfunctie die het personeel tegenover ouders en leerlingen heeft.
- Het streven naar een organisatie waarin ieder personeelslid en iedere leerling zich gekend voelt.
- Actieve aanpak van het pesten m.b.v. de Kanjertraining en het pestprotocol.

2.1.2 Secundaire preventie

In een jaarlijkse cyclus wordt de tevredenheidspeiling bij leerlingen, ouders en leerkrachten afgenomen: Het onderdeel schoolregels, rust en orde geeft ons een actueel beeld van de beleving van sociale veiligheid bij ons op school.

Ons beleid op secundair niveau blijkt uit:

- Zo vroeg mogelijk problemen signaleren en aanpakken (KANVAS eens per jaar afgenomen).
- Hulp voor ouders en slachtoffers van pesten (Kanjertaining).

Sinds 2006 beoordeelt de Onderwijsinspectie tijdens het jaarlijkse onderzoek de sociale veiligheid van leerlingen en personeel. De school moet kunnen aantonen dat zij de sociale veiligheid waarborgt met (beleids)maatregelen op het gebied van inzicht, preventie en optreden.

2.1.3 Tertiaire preventie

We hebben een aanpak ontwikkeld voor de opvang van personeelsleden, leerlingen en ouders, die geconfronteerd zijn met agressie, geweld, seksuele intimidatie of pesten. De directie zal klachten dienaangaande serieus behandelen. De directie en het personeel zullen agressie, geweld, pesten en seksuele intimidatie niet tolereren. Passende gedragsregels en een passend sanctiebeleid geven hieraan vorm (zie ook document schoolafspraken).

We willen zo adequaat mogelijke aanpak bij gebleken problemen realiseren. Wij hanteren hierbij de volgende succesfactoren:

- Snelheid van handelen.
- Een zorgvuldige analyse van de eventuele achterliggende problematiek.
- Een goede klachtenregeling (na te lezen in schoolgids en bovenschoolse bestuursgids).
- Een goede afstemming en communicatie met de hulpverlening.
- Een goede doorverwijzing naar de hulpverlening.

Goed veiligheidsbeleid betekent ook: anticiperen op risico's. Wat vandaag met een sissert afloopt, kan morgen een dramatische wending nemen. Registratie geeft inzicht in waar en hoe ongelukken (kunnen) gebeuren en stelt de school in staat om gericht maatregelen te nemen.

Het veiligheids- en geweldprobleem is niet van de school alleen. Het probleem heeft soms te maken met de directe omgeving van de school en de weg van huis naar school. Wij vinden het belangrijk afspraken te maken met externe instellingen en de gemeente om zaken goed op elkaar af te stemmen en korte communicatielijnen te hanteren.

2.2 Procedure

De procedure behorend bij de vaststelling van dit beleidsstuk:

- Het conceptbeleidsplan wordt aangeboden aan het team.
- Het beleidsstuk wordt besproken met en vastgesteld in het team.
- Het beleidsstuk wordt ter instemming aan de MR voorgelegd.
- Het beleidsstuk wordt aangeboden aan de directeur-bestuurder.

Daarnaast wordt vastgesteld dat:

- Dit beleidsplan jaarlijks in het team aan de orde wordt gesteld.
- Eventuele wijzigingen worden doorgevoerd en het plan opnieuw wordt vastgesteld en in team besproken wordt.
- Het (gewijzigde) plan daarna wederom aangeboden wordt aan MR en ter kennisgeving voorgelegd aan de directeur-bestuurder.

3 School en omgangsregels

3.1 Omgangsvormen

De basis hoe wij met elkaar omgaan op Obs De Singelier en Obs Ten Darperschoele is afkomstig van de Kanjertraining. De Kanjertraining is een methode voor sociale en emotionele vorming. Voor onze school is de Kanjertraining de leidraad voor ons pedagogisch beleid.

De Kanjertraining hanteert een vijftal basisregels:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- We werken samen.
- We hebben plezier.
- We doen mee.

Deze regels gelden voor leerlingen, leerkrachten en voor ouders.

3.2 Omgang met leerlingen

3.2.1 Schoolse situaties

Leerlingen thuis uitnodigen

Leerlingen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met (schriftelijke) instemming van de ouders en met medeweten van een directielid.

Nablijven

Wanneer leerlingen langer dan een kwartier moeten nablijven, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Bij langere nablijfsessies wordt een collega hierover ingelicht. Een leerkracht blijft nooit alleen op school met een kind.

Alleen met een leerling of leerlingen in een afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte verkeren, zoals bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet te voorkomen is, wordt er als dat mogelijk is voor gezorgd dat de deur openstaat of dat men door de glazen deur naar binnen kan kijken, zodat collega's kunnen horen wat er besproken wordt c.q. wat er gebeurt.

Kleding

Leerkrachten maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.

Het dragen van een hoofddoek wordt toegestaan. Maar niet tijdens de gymles als deze een gevaar oplevert.

Ongevallen en ongelukjes

Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind. Er zijn op school altijd verschooningen aanwezig.

3.2.2 Lichaamscontact

Lichaamscontact algemeen

Als de leerkracht iets uitlegt of voor moet doen terwijl de leerkracht naast de leerling staat, mag deze enigszins over het kind heen buigen. Bij jongere leerlingen, met name bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamelijk contact is en leerling/leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact noodzakelijk zijn. In deze situaties kan het binnen de context wenselijk zijn lichamelijk contact te hebben of heel dicht bij te staan. Hierbij geldt wel dat leerkrachten de leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aanraken.

Knuffelen en op schoot nemen

Kinderen worden nooit tegen hun wil op schoot genomen. In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot genomen worden. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind haar/zijn zelfbeheersing volledig verliest. Deze dient dan tegen zichzelf in bescherming te worden genomen en in bedwang te worden gehouden d.m.v. lichamelijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en zichzelf en is om die reden toegestaan. Hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen. Lichamelijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd gerespecteerd moeten worden.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen om een zoen. Bij een enkele bijzondere gelegenheid zoals bij het feliciteren of afscheid nemen van een kind uit de eigen klas (verjaardag kind, diploma uitreiking, enz.) is het de leerkracht toegestaan een zoen te

ontvangen en te geven indien een kind dat wenst en alleen in het bijzijn van anderen. Wanneer een leerling een leerkracht spontaan wil zoenen, hetgeen bij kleuters nog weleens voorkomt, wordt dit toegelaten.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of knijpen in een arm.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd. Lichamelijk geweld wordt dan ook door leerkrachten en kinderen vermeden.

3.2.3 Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind erom vraagt.

Gescheiden aan- en uitkleden

Vanaf groep 3¹ kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering wordt met inachtneming van het karakter van deze gedragscode gegeven. Dit geldt ook voor uitleg tijdens de gymles. Hierbij zijn aanrakingen soms nodig.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn ter behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er in principe een andere leerling of volwassene erbij aanwezig is. Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bij ruimte van de zaal zijn.

Betreden kleed- / doucheruimte door de leerkracht

Leerkrachten blijven bij het omkleden tot en met groep 2. Bij het betreden van de kleedruimte bij de andere groepen wordt altijd even geklopt, zodat de komst is aangekondigd. Indien dit nodig is uit het oogpunt van "ordehandhaving" en veiligheid zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

¹ Op obs Ten Darperschoele is dit vanaf groep 4.

3.2.4 Zwemmen

Omkleden/douchen

Als de faciliteiten het toelaten kleden de jongens en meisjes vanaf groep 3 zich gescheiden om. Indien nodig, kunnen kinderen worden geholpen met aan- en uitkleden. Er wordt wel rekening gehouden met de situatie en de wensen van de kinderen. Als de situatie er om vraagt verleent de leerkracht direct hulp. Bij het omkleden voor zwemmen dient er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig te zijn. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse.

Ook bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, alvorens hij of zij een kleedkamer binnengaat. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Het gebruik van de kleedruimte

Jongens en meisjes kleden zich gescheiden om. Tot groep 5 kunnen leerlingen, indien nodig, geholpen worden met omkleden. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse. Indien mogelijk zullen ouders worden ingeschakeld. Rekening moet worden gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school. Leerkrachten en hulpouders verblijven in principe niet met een individueel kind in een ruimte.

Meezwemmen

De leerkracht zwemt niet mee.

Het zwembadpersoneel

Personeel van het zwembad mag nooit alleen worden gelaten met individuele leerlingen. Ook niet in bij ruimtes van het zwembad.

3.2.5 Het schoolreisje / schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen vanaf groep 6 gescheiden.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

De begeleiding slaapt in de buurt van en houdt toezicht op de slaapzaal. Het houden van toezicht op de slaapzalen gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse. Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand etc.) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding.

Alleen zijn met een leerling

Algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een "één op één" situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen. Verder gelden alle regels die toepasbaar zijn op hiervoor genoemde onderdelen van deze gedragscode.

3.3 De omgang met ouders

Voor het team geldt naar de ouders toe de volgende gedragscode:

- Blijf vriendelijk en correct, ook na minder plezierige ervaringen.
- Toon belangstelling voor de ouders en hun gezin zonder nieuwsgierig te zijn.
- Praat niet negatief over andere ouders en geef daar ook geen kans toe.
- Praat niet negatief over collega's en andere scholen.
- Probeer problemen waarmee je wordt geconfronteerd en die niet op jouw werkterrein liggen door te verwijzen.
- Geef ouders het gevoel dat ze gehoord worden. Ook als je het niet weet, zoek het uit en kom er bij de ouders op terug. "Daar weet ik niets van" is niet professioneel.
- Verwijs voor klachten over anderen naar die anderen en ga daar verder niet op in.
- Moedig ouders aan, wanneer ze ergens mee zitten, contact op te nemen met de school of, als het om bestuurszaken gaat, met het bestuur.
- Probeer een goed visitekaartje van de school te zijn.

3.4 De omgang met collega's

Voor collega's geldt onderling de volgende gedragscode:

- Houd zaken die in vertrouwen gezegd zijn geheim.
- Heb vertrouwen in elkaar.
- Accepteer elkaar; ook al is de ander heel anders dan je zelf, hij/zij wordt wel op je levensweg geplaatst.
- Bedenk dat je non-verbale gedrag veel kan zeggen.
- Vraag om duidelijkheid als iets je dwarszit.
- Spreek uit wat je dwarszit, maar ga eerst bij jezelf te rade of de irritatie niet aan je zelf ligt.
- Wees eerlijk.
- Breng kritiek op een collega nooit direct op tafel bij anderen. Probeer eerst zelf onder vier ogen tot een oplossing te komen. Lost dat niets op, breng het dan ter bespreking bij de directie of, met beider goedvinden, in een teamvergadering.
- Roddel niet. En mocht het gebeuren dat je roddel moet aanhoren, zeg dan dat kritiek uitgesproken moet worden tegen wie het aangaat.
- Kom je afspraken na. Wees inschikkelijk, maar durf ook gerust 'nee' te zeggen.
- Respecteer de mening van je collega's.

- Leer van elkaar.
- Vorm een team samen.
- Trek in gedragsregelgeving naar de kinderen toe één lijn.

3.5 Pesten

Voor een uitgebreide beschrijving, zie pestprotocol (ook te vinden op de website).

We schenken aandacht aan de preventieve aanpak door middel van verschillende activiteiten/afspraken.

Deze activiteiten/afspraken kunnen zijn:

- Ouderavonden rondom een veilige school organiseren.
- Situaties creëren voor leerlingen waarin zij allerlei ervaringen opdoen rond dit thema met als doel meer weerbaar te worden en een veilig klimaat te scheppen voor iedereen.
- Voor de lessen beginnen en eindigen staat een leerkracht bij de ingang om de leerlingen te begroeten. Tijdens de pauze is er toezicht op het plein aanwezig.
- Niemand aanspreken met bijnamen die als kwetsend kunnen worden ervaren.
- Adequaat reageren op pesten door tijdige signalering en het bespreken hiervan. Dit alles gebeurt op een constructieve manier met wederzijds respect.
- Als de situatie het verlangt ouders van één of meerdere partijen erbij te betrekken, dit in overleg met de directie.

Bij ons op school is het hele team het aanspreekpunt voor vragen over pesten en sociale veiligheid.

3.5.1 Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende en/of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode als hierboven omschreven en relevant aan dit onderwerp.

3.5.2 Bespreken van onacceptabel gedrag

Onacceptabel gedrag van leerlingen

Kinderen die gedrag vertonen wat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken door de leerkracht. Met onacceptabel gedrag wordt bedoeld: agressie, gewelddadig discriminerende uitlatingen zowel verbaal als schriftelijk. Dit kan in klassenverband of individueel.

Bespreken van onacceptabel gedrag van leerkrachten / volwassenen

Een leerkracht wordt op onacceptabel gedrag individueel aangesproken door iemand van het team.

Een ouder wordt op onacceptabel gedrag aangesproken door iemand van het team.

3.6 Klachten

Als men een klacht heeft dan moet men proberen deze eerst met de leerkracht en directie op te lossen. Mocht dit niet tot een bevredigende oplossing leiden dan heeft men de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de contactpersoon of bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon, Mevrouw E. Meter (IJsselgroep) is aangesteld door het bevoegd gezag. Vervolgens gaat de procedure van de klachtencommissie in werking. Deze procedure staat beschreven op de website van Stichting Talent. (www.talentwesterveld.nl)

3.7 Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het bestuur.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden.

4 Pedagogisch klimaat in school

In onze missie en visie wordt duidelijk welke richting wij op willen. Wij proberen een zo'n positief mogelijk pedagogisch klimaat te scheppen. Dit doen wij door in regels te omschrijven wat wij verwachten van alle mensen die aan onze school verbonden zijn. Wij zijn ons er van bewust dat het gehele team hierin een belangrijke voorbeeldfunctie heeft.

4.1 Missie en visie

Onze missie: 'Leren voor het leven'

Wij geven invulling aan onze missie door de kinderen die ons zijn toevertrouwd centraal te stellen in ons onderwijsproces. Goed onderwijs is daarbij een voorwaarde.

Ons handelen en onze acties zijn gericht op betrokken leren van het kind en de leerkracht.

Onze missie 'Leren voor het leven' is gestoeld op vier basiselementen:

- Talentontwikkeling
- Actief leren
- Verantwoordelijkheid
- Betekenis voor de omgeving

Talentontwikkeling leidt tot voortdurende, persoonlijke ontwikkeling en daarin vormt (inter)actief leren de basis voor inspiratie, betrokkenheid en competentiegericht leren. Het besef van onze verantwoordelijkheid en betekenis in onze samenleving zijn daarbij essentieel.

Onze visie:

'Passend en boeiend onderwijs in een veilige omgeving waarin kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen'

4.2 De school

Vanzelfsprekend moet de school voldoen aan alle eisen voor fysieke en sociaal emotionele veiligheid en moet de school ook voor leerlingen een uitdagende leeromgeving zijn. De groepsleerkracht zorgt voor een uitnodigend en gezellig lokaal. De materialen zijn eenvoudig toegankelijk. De leerlingen hebben de mogelijkheid om (indien verantwoord) zelfstandig de materialen te pakken die zij nodig hebben voor hun leerproces. Een uitzondering hierop is de handvaardigheid berging. In deze berging mogen de kinderen alleen komen onder toezicht van de leerkracht. Dit uit veiligheidsoogpunt.

Er is variatie in de opstelling van de groep en er is een gestructureerde rijke leeromgeving. De groepsleerkrachten zien erop toe dat met regelmaat werkjes, posters en didactisch materiaal gewisseld worden. Leerlingen worden betrokken bij de inrichting en aankleding van het lokaal. Om de rust in de school tijdens de lessen te garanderen zijn er gedragsregels opgesteld. Ook gelden gedragsregels op het schoolplein, voor en na schooltijd en in de pauzes.

4.3 Groepsleerkracht

De groepsleerkrachten van Obs De Singelier en Obs Ten Darperschoele realiseren zich dat hun handelen invloed heeft op de ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen.

Een voorwaarde voor een positief pedagogisch klimaat is dat het handelen van de groepsleerkracht consequent is en gericht op de uitgangspunten zoals die in dit de missie/visie van de school en dit sociaal veiligheidsplan beschreven staan.

Door leerlingen goed te observeren en regelmatig met leerlingen te praten, verifieert een groepsleerkracht of zijn handelen ook goed overkomt.

Kenmerkend voor de groepsleerkracht in zijn handelen en omgang met de leerlingen is: empathie, betrokkenheid, echtheid, integriteit, respect en vertrouwen.

4.4 De leerling

We zijn ons bewust dat het bijbrengen van sociale vaardigheden primair de taak van ouders is en school het tweede opvoedingsmilieu vormt.

We verwachten dan ook dat motivatie om te leren en respect hebben voor anderen in de basis door ouders bijgebracht wordt. De taak van school is vanuit een positief pedagogisch klimaat de sociale competentie en vaardigheden van leerlingen te versterken.

De leerlingen dienen ook open te staan voor het handelen van groepsleerkrachten.

Indien een leerling op school onaangepast gedrag vertoont, dan is het een taak van de groepsleerkracht het onaangepaste gedrag te corrigeren. Indien hetzelfde gedrag vaker voorkomt of toeneemt, zullen de ouders aangesproken worden ook thuis aandacht te schenken aan het onaangepast gedrag, zodat in overeenstemming het gewenste sociale gedrag bijgebracht kan worden. Hierbij hanteren wij o.a. de regels van Kanjertraining.

4.5 Regels en afspraken

4.5.1 Basisregels

In school hebben we een aantal basisregels, de zogenaamde Kanjerregels:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- We werken samen.
- We hebben plezier.
- We doen mee.

4.5.2 Gedragsregels

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat iedereen gelijkwaardig is.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, mits deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.

- Wij bevorderen een klimaat waarin voor de kinderen en de volwassenen de voorwaarden aanwezig zijn om een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt met regelmaat aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat zij zich aan de vastgestelde gedragsregels houden.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

4.5.3 Regels ten aanzien van gelijkwaardigheid binnen de school

Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school wat inhoudt dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met seksueel getinte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non-verbaal.
- Seksueel getinte toespelingen of insinuaties direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander.
- Handtastelijkheden die als vernederend ervaren kunnen worden door een ander.
- Grof taalgebruik of schuttingtaal wordt in geen enkele situatie getolereerd. Ook niet via het internet.

4.5.4 Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Wij onthouden ons van beeldend en schriftelijk materiaal waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Naast deze regels zijn er nog schoolspecifieke regels. Deze zijn te vinden in het document schoolafspraken.

5 Belangrijke telefoonnummers

Politie, brandweer, ambulance: 112

Jeugdhulpverlening:

Jeugdhulp regio Drenthe: 0528 291777 / info@jeugdhulpregiodrenthe.nl

GGD Drenthe: 088 2460246

Externe vertrouwenspersoon, Mevr. E. Meter (Ijsselgroep), telefoon: 088 09 31 888

Vertrouwenspersoon Obs De Singelier en Obs Ten Darperschoele:

Mevr. Lydia Klerks: l.klerks@talentwesterveld.nl

Schoolmaatschappelijk werker: Hillie Slagter 06 42077141/ h.slagter@welzijnmw.nl

Centraal Kantoor Welzijn MensenWerk: 085 2731444

Dichtstbijzijnde arts(en): Huisartspraktijk Dinkla Biewenga Diever
0521 592575 / spoed: 0521 590466

Dichtstbijzijnde tandarts: Tandartspraktijk Diever 0521 592890

Vertrouwensinspecteurs onderwijs: 0900 111 3 111

Project Preventie Seksuele Intimidatie (PPSI): 030 285 6762

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling: 0800 200 (gratis 24/7)

Kindertelefoon: 0800 0432 (gratis) / 0900 0132 (€ 0,20/m)

Meisjestelefoon: 030 322020

maandagavond van 19.00 tot 21.00 uur/woensdag van 16.00 tot 18.00 uur

Slachtofferhulp Nederland: 0900 0101 (lokaal tarief)

Meld misdaad anoniem: 0800 7000

Arbeidsinspectie: 0800 9051

Storingsnummer gas en stroom: 0800 9009

Contact LKC: Onderwijsgeschillen

Postbus 85191

3508 AD Utrecht

030 2809590

info@onderwijsgeschillen.nl